

Nowa Definicja Celu Projektu

By K M

cze 26, 2026

Cel Projektu: Definicja, Założenia i Klasyfikacja

1. Nowa Definicja Celu Projektu

Cel projektu to jednoznacznie zdefiniowany, pożądany stan docelowy lub obiekt (rzeczownik), który obecnie nie istnieje, a który ma zostać osiągnięty bądź powołany do życia w wyniku realizacji przedsięwzięcia. Cel wskazuje, co dokładnie ma zaistnieć po zakończeniu projektu i jakie korzyści ten nowy stan ma przynieść organizacji.

Cel stanowi absolutny fundament planowania i punkt odniesienia dla wszystkich działań projektowych. Pozwala skoncentrować wysiłki zespołu na konkretnym rezultacie, monitorować postępy prac oraz obiektywnie ocenić finalny sukces przedsięwzięcia.

2. Kluczowe Założenia Ontologii Celu

Aby cel był sformułowany poprawnie i ułatwiał skuteczne zarządzanie (zgodnie z zasadą *Orientacji na produkty* w PRINCE2), musi spełniać trzy fundamentalne założenia:

A. Cel jako zmiana pożądanego stanu (Przejście ze stanu A do stanu B)

Cel określa przejście od rzeczywistości obecnej do nowej, pożądanej rzeczywistości. Może polegać na modyfikacji cech istniejącego już obiektu lub struktury.

- **Przykład:** Posiadamy banknot o nominale 100 zł (stan wyjściowy), a naszym celem jest uzyskanie banknotu o nominale 200 zł (stan docelowy). Zmiana dotyczy wyglądu, formy fizycznej oraz specyfikacji posiadanego obiektu, a nie tylko abstrakcyjnego przyrostu wartości.

B. Cel jako kreacja nowej rzeczywistości (Coś, co obecnie nie istnieje)

Cel bardzo często odnosi się do bytu (fizycznego, cyfrowego lub systemowego), którego w danym momencie w ogóle nie ma w organizacji lub na rynku. Projekt jest narzędziem powołania tego nieistniejącego dotychczas elementu do życia.

C. Cel jako rzeczownik (Stan, a nie proces)

Cel musi być wyrażony wyłącznie za pomocą **rzeczownika**. Formułowanie celów za pomocą czasowników lub odrzeczownikowych określeń procesowych (np. „polepszenie”, „zwiększanie”, „wdrażanie”, „budowanie”) jest błędem metodologicznym. Skupiamy się na docelowym stanie, a nie na drodze, która do niego prowadzi.

- **Błędne ujęcie (proces):** „Polepszenie zdrowia pacjenta” (koncentracja na czynności i procesie zmiany).
- **Poprawne ujęcie (cel/stan):** „Zdrowie pacjenta” (rzeczownik określający pożądany stan końcowy, który chcemy zastać po zakończeniu działań).

3. Rodzaje Celów Projektu (Ujęcie Rzeczownikowe)

Klasyfikacja celów wraz z przykładami dostosowanymi do zasady **koncentracji na stanie docelowym (rzeczowniki)**:

Rodzaj celu	Opis	Przykład (Stan docelowy / Rzeczownik)
Cele strategiczne	Długoterminowe stany wspierające ogólną strategię biznesową organizacji; budują pozycję rynkową i przewagę konkurencyjną.	Pozycja lidera rynku (o udziale wynoszącym 25% w perspektywie pięciu lat).
Cele operacyjne	Docelowe parametry bieżącego funkcjonowania organizacji; dotyczą efektywności procesów, optymalizacji i kosztów bieżących.	Szybkość realizacji zamówień (na poziomie do 24 godzin od momentu zakupu w ciągu sześciu miesięcy).
Cele techniczne	Nowe lub zmodernizowane systemy, standardy oraz infrastruktura technologiczna zgodna z określonymi parametrami.	Nowy system informatyczny ERP (działający zgodnie z wymaganiami technicznymi w ciągu roku).
Cele finansowe	Parametry ekonomiczne przedsięwzięcia, takie jak budżet, oszczędności, przychody czy wskaźnik ROI.	Oszczędność budżetowa (w wysokości 500 000 złotych w skali najbliższych dwóch lat).
Cele jakościowe	Pożądany poziom doskonałości produktów, usług lub procesów, eliminujący błędy i podnoszący satysfakcję odbiorców.	Satysfakcja klienta (na poziomie minimum 90% pozytywnych opinii w ciągu najbliższego roku).
Cele społeczne (ESG / CSR)	Korzyści dla społeczności lokalnych, pracowników lub środowiska naturalnego wywołane realizacją projektu.	Dostępność edukacji (w postaci trzech nowych szkół na obszarach wiejskich w ciągu dwóch lat).